

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG

ÉS
KIADÓHIVATAL

hova a lap bellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési keziratok s díjak és a lap szerkesztésére vonatkozó felvilágosítások illetendők:

Sárospatak, Harkony-utca 175. sz.

Keziratokat nem adunk vissza.

Bérmetszetlen leveleket nem fogadjunk el.

Ny. liter. minden sora 20 sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR.
Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.
Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.
Hirdetéseket jutányosan szamitunk.
Hivatalos hirdetémenyek 100 szóig 1 frtért közölhetnek.
Kincstári bélyéggel minden hirdetésért 30 kr.
Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a.-Ujlyhien.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Az iskolai év végén.

(K. L.) Alig egy-két napja, hogy bezáródtak az iskolák. A tanulók, az aprók is, a nagyok is, örvendező vagy aggodalmas szívvel vitték haza bizonyítványaikat. Otthon a szülők már várták őket. Talán először várták az egész iskolai év folyamán ilyen izgatottan gyermekeiket. Mert bizony sokszor nemesak várni nem szokták, hanem tudomásul nem veszik, hogy gyermekük már otthon van.

Hanem az iskolai év bezárásakor várják őket, — sőt érdekődnek is irántuk: első dolguk, a bizonyítványukat megnézni. Utána a bizonyítvány minőségéhez képest következik a dícséret vagy megrovás. Csakhogy, itt a szülők sokszor igen téves okra szokták visszavinni az eredményt.

Tisztelet a kivételeknek, igen sokat félrevezet a gyermekek iránt táplált szeretet. A jeles eredmény majdnem kivétel nélkül a szülők kritikája szerint egyedül a nebulók érdeme, a melyhez sem az iskolának, sem a tanítóknak semmi köze. Egészen más a kritika iránya és vonatkozása a rossz tanulónál. A rossz osztályzat, s a belőle következő bukás oka a legtöbb esetben a vezető tanító rossz akaratú, igazságtalansága, tudatlansága, a kosztadó gondatlansága s ezer féle ok. Magában a tanulóban sajnos, csak igen ritkán szokás keresni vagy

meglátni a hibát. Ennek aztán meg vannak a maga rossz következményei. A kellőleg meg nem büntetett tanuló egyrészt megmarad régi lustaságában s tovább bukdácsol, másrészt hozzászokik a maga hibájának okát másban keresni, tévedéseit, bűneit hazugsággal, mások rágalmozásával palástolni, s így nemesak ellustul, hanem szívében is megromlik. A javulás, melynek kezdő és kiinduló pontja saját hibáink felismerése, lehetetlen válik. Ilyen módon rontja meg a helytelen szeretet azoknak a szívét, lelkét, a kiknek boldogsága érdekében a legnagyobb áldozatoktól sem volna szabad visszariadni.

De hiszen melyik szülő az, aki nem áldozna gyermekeiért?

Ruhával, étellel, itallal, minden szülő ellája gyermekét. Sőt némelyek drága kosztpevizt is fizetnek értük — Nem áldozat-e mindez?

Elhisszük, hogy az: de mindezeknél igazibb áldozatot kell a szülőknek gyermekeikért hozniok: magukat kell nekik áldozniok a családi élet szentélyében.

Ezt nem teszi a szülők legnagyobb része. Ebben rejlik gyermekeink sok hibájának forrása, iskolában való előmenetelük kevésbé kielégítő voltának legtöbbször az oka.

Hiányzik gyermekeink legnagyobb részénél a *családi nevelés*, melyet pedig nem pótolhat, legfőlebb csak igen kis mértékben. — semmiféle iskola sem. Az édes anya szeretete, az édes apa jószágos szí-

gorúsága, mindkettejük gondoskodása, hogy a gyermek jó példát lásson, jó szót halljon, jó társak közt forgolódjék, — ez az, ami a családi nevelést teszi. Ez a nevelés óvja meg a gyermeket mindattól, a mi ártatlan lelkét beszenyeyezheti, s lelkével együtt szívét, eszét megronthatja.

Csak a ki a gyermekek közt forgolódik, a tanító tudja azt, hogy mily kevés az a gyermek, ki úgy kerül az iskolába, hogy ne vinne már a családból olyas valamit, amit csak a leg gondosabb utánjárással irthat ki, vagy ki sem irthat belőle.

Kis magból lesz a terebélyes nagy fa. Kis hibából a lélekölő bűn.

Szíveljék ezt meg a szülők, kivált így az iskola év végén, mikor egy esztendő jó avagy rossz felhasználásáról számolnak be gyermekeik bizonyítványaikkal.

VEGYES HIREK.

— **Eljegyzés.** Janiga Vincze Szerencs város derék jegyzője f. évi június hó 28-án jegyezte el Szakady Ilonka urhölgyet Szakady Adolf mérnök kedves leányát Krasznik-Vajdán.

— **Evi záróvizsga.** Sárospatakon a közs. iskolai záróvizsga jun. hó 21-én tartatott meg, hol is jelen voltak az iskolaszék tagjai (bár csak fele részben) s nagyszámú szülők és érdeklődők. Mint az elmult két egy a megtoldott harmadik próba éven is az eddig semminnek tekintett kispataki szülők gyermekei fényes tanuljelét adták annak, hogy a versenyt kiállják a város bármely iskoláival. A vizsgát vezető elnök nőt Radási György ur nem is mulasztotta el az isk. szék nevében

TÁRCZA.

A sors iróniája.

— A „Sátoralja” eredeti tárczája. —
Fáradt, elgémberedett munkások jönnek ki a füstölögő gyárból. Csakúgy ropog a hó lábuk alatt. A sivatós szél kellemetlenül járja át elkényeszeredett tagjaikat s a legtöbbjénél talál utat arra, hogy a fódott-fódott ruházaton átférfközhessen.
— Nem jössz egyet höröpíteni embora?
— Bizony nem kívánom! — szölt András Gergely keserűen. — Könnyű neked, komám! Magad is dolgozol, a feleséged is keres, meg aztán nincsen gyermekeitek! Hanem az én feleségem már négy hete beteg, olyan száraz az istenadta, mintha kiszivták volna a vérést. A gyermekeim is nagyon beteg! Nincs nekem most kedvem semmihez.
Azzal tovább ment. Ment lakására, haugyan a nyomorult kis pincealakás lakásnak mondható. Szét-szórt szalmán, rongyokba burkolva feküdt az asztal szőny. Kuszált haja, kiaszott szeméi iszonyt keltezőleg hatottak a szemlélőre. Mellette kis fia, szintén olyan vézna, szárnalmas egy teremtes.
Az egész szobában egy rozoga asztal, egy szék s

valami süttö-féle az egyedüli bútör. András Gergely levetette magát a székre, fáradt tagjai nagyon megkivántás már az ülést. Sötétben nézett maga elé. Az a szárnalmas két teremtes látása nagy fájdalmat idézett elő lelkében. Mint sajnálja őket! S még sem segítet rajtuk! Nem fűthet be a szobába, kell a pénz ételre, meg a patikára! Igen, az ételre is, mert a gyomor a világ mozgatója. A legnagyobb szarnok, melyet, ha ki nem elégítünk, irtózatott bosszút áll rajtuk.
— Mit csináljak velük? Hisz ha tehetős volnék, tenyeremen hordoznám őket! De hát . . . de hát . . . Hiszen dolgozom, mint az — — akit az ostor kerget! Beteg vagy édes anyjukom?
Nyöszörgés volt rá a felelet.
— Nagyon, nagyon! Nem is gyógyít meg engem csak a homok . . . Minek is költesz a doktorra meg a patikára?! Inkább vennél valami nadrágocskát a kis fiúnak! Még ki sem járhat a szegény!
Nyugodj anyyulom, nyugodj, majd megsegít erre is az Isten!
Azzal hozzáátott az evéshez, a fiának is adott, a feleségét is megkínálta.
Nyomorúságos kotyvalék volt az. Kellett a pénz a doktorra meg a patikára!
Pedig minek volt a patika már! Hiszen az orvos is megszögtte András Gergelynek:

— A maga felesége sem fog már sokáig kinlódni. Maga már nem gyer-ek hát szintén beszélhetek maga előtt. Nem hiszem, hogy segíthetnek, de azért mindent megteszek, ami csak tőlem telik.
— Az asszony köhögött. Egészen fúldoklott bele s úgy kifáradt, mint ha a leghosszabb nyári napon szakadatlanul dolgozott volna.
— Sokáig kell még nekem szenvedni, töredezt hangon kérde az orvost. Mert már kín az én életem.
— Sohse féljen. Csak nem lehet egyszerre meggyógyítani. Majd csak meggyógyul.
— Az orvos mindig tud reményt ebeszteni a szenvedőben. Ha látja, hogy nincs baltalma segíteni, írja egymás után a recepteket. Ez mindig szerez nyugalmat.
— Ez történt a szegény kunyhóban is. Még az öreg Andrásnak lelkében is ébredezni kezdett a remény, sietett még az este esendjében az orvosáért. hátha hoz ez csakugyan enyhülést?! És nem hagyja itt az, a kivel annyi éven át már boldogan együtt élt.
— Az orvossággal hazakerkezett: hozott legalább egy kis időre reményt is. Aztán — nyugodni tért. Lassankint elnyomta az álom, a szegénynek egyedüli áldása e földön. Elűzi az emberi lélek-

megelőgedést a hallottak felett s legnagyobb elismeréssel kifejezni a tanítói szorgalma és szakképzettségét iránt. A növendékek mindenike kapott valami jutalmat. Így a „Balog” féle alapítvány kamatját 2 frt 50 krt *Hagyományos Anulrás* IV. o. b. kitűnő tanuló-, a „Zemplén m. magyar nyelvet terjesztő egyesület” adományát 5 drb jutalmi könyvet pedig Szentpéteri Sándor, Balog János IV. Tóth István, Varga József és Szépe Antal III. o. b. növendékek nyerték el. E főnyes eredmény vizsga szulte talán a tanítói véglegesítést is, a mi felett a mikor csak örülhetünk, más részről nem mulaszthatjuk el ama kérdést intézni, miért nem történthetik ez meg egy évvel elől? vagy a h rom próbát kellett kiállania a meg ez ideig kitűnően működő tanítónak. Egy sajnálatos dologt azonban nem hagyhatunk megjegyzés nélkül. Az iskolafenntartó hatóság — a város részéről s nki sem volt jelen a vizsgán. A közönyt vagy a rosakarat ez? Most már elvárjuk újból választott előjáróságunktól, hogy nagyobb figyelemmel legyen az iskola iránt, mint a miyent eddig tapasztaltunk. annyiival is inkább, mivel tudja azt, hogy egy nép szellemi és anyagi felvirágzásának alapja a tudomány.

Pályázat tüzoltó anyagra. A bolognai tudományos akadémia 200 dollár értékű aranyéremet tüzött ki a legeredményesebb eljárás, vagy olyan legjobb készülékre, melynek segítségével fizikai vagy vegyi anyagok égését meg lehetne akadályozni, vagy elnyomni. A pályázat nemzetközi jellegű, s a pályázatok beküldésének határideje 1896. július 30.

Gondatlanság. Múlt hó 29-én Heimlich Mór jószágügyi birtokosnak Jenő nevű 16 éves fia egy hét méli méteres forgó pisztolyt vásárolva kiment a Pavlovics-féle tanya melletti szántó földre s ott a tanyás fő ember társával együtt Gáborral összetalálkozott. Miután Heimlich a forgó pisztolyt kezelést nem ismerte, ennek megmutatására Együttötte kérte fel, ki a főtényeket a pisztolyba rakva egyet lött a levegőbe, s azzal visszaadta a pisztolyt Heimlichnek. Amint Heimlich a pisztolyt ügyetlenül bárgalagatta, hirtelen elsült és a szemben közel állott együt Gáborra hasba talált. Az életveszélyesen sérült Együt Gábor a sárospatoki kórházban ápoltatik, Heimlich Jenő pedig a törvényszék gondozása alá került.

Imitált nyakkendő. A nyári hőségben — tudjuk — minden felesleges cernaszál terhünkön válik. Hogy a nyakkendő is terhet a kánikulában, azt legjobban mutatják a turisták, a kik azt a fém drótkötét a kemény gallérral egyetemben melőzni szokták. Pápai Henrik dr. budapesti orvos a jelezett szempontokból kiindulva olyan inget gondolt ki, a melyben van nyakkendő még sincsen. Ezt pedig egy oldja meg Pápai, hogy a tetszés szerinti anyagokból készült ing mellérszébe bevezetett huzattal vagy szántartó festékkel rányomtatja a nyakkendőt és a kette nyíló mell szegegyét hosszú nyakkendőknél a nyakkendő szél mentén vagy ki. Ez által azt a benyomást nyerjük, mint a valódi nyakkendő csüngne alá mellünkön. E találmányunk jellemző részét képezi még az a környelv, hogy az ingnek két részét össze foglalt díszesebb kiállítású gomb, nyakkendőkéül is szolgál.

A s. a. -ujhelyi keresk. tanonc-iskola múlt hó 28-án tartotta első záróvizsgáját. A megjelent hatóságok, a keresk. társulat választmányja, nemkülönben a nagy számban jelen volt kereskedők örömmel tapasztalták ez új intézménynek nemcsak feladatát, 52-re menő tanuló sereg, mely 3 osztályból állott meglepő sikert tanusított szakmájukba vágó minden tárgyából. Schneider Jakab az iskola igazgatója büszke lehet művére, ugy a vezetőzetben, mint a tanítással elért eredmény mellett megérdemli a támogatást és pártfogást, melyben S. a. -Ujhelyi derék kereskedői részesitik. Ez érdemeikben osztózkodnak vele Knopfler Sándor és Wiener József kártársai is.

Ollo szabályozható pengeállással. Az ollópengék jelenleg használatban levő összekapcsolás módja abban áll, hogy a két penge egy szégesesen lezsz egymással összekötve, mely körül fordulnak is, és a melynek kopása folytán a pengék mind távolabb esnek egymástól és ezzel az olló elromlott. La Roche Ferencz budapesti lakos ezen bajon az által segít, hogy az ollópengéket, kiválon, mint a mérnöki czirkalom van, köti össze és ez által el van érve az, hogy egy kis kulcs segítségével az ollópengék tetszés szerint közelebb vihetők egymáshoz. Fodrász és szabó körökben bizonyára szívesen vesznék tudomást ez újításról.

Ojtás minden felé. Vármegegyék területén az orbánc és lépene ellen a folyó évben összesen 44176 ojtás fogantatosított, ebből sertés 33328 db, juh, 4327 db, szarvasmarha 6393 db, 16 128 drb.

Központi villamos óra szállodák számára. Megesik némelykor, hogy a szállodai személyzet akarja vagy nem akarja elkéni az időt, melyben egy-egy megszállt vendég felébresztendő volt továbbutazás céljából. Perpatvar a dolognak a vége meg az, hogy a vendég önkénytelenül egy nappal hosszabba szabja a tartózkodást. Fuchs Ernő órásegéd kitalálta a módját, hogyan kell kifogni a fordolatos vendéglósokón. A kapsz szobájában egy központi órát állít fel, melyből az egyes vendégszobákba sodrony vezeték megy az ott elhelyezett eszenyítői működtetés céljából. Az órá egész fel és negyed órákra állítható be kombinálva van a szobák számával megfelelő számokkal ugy, hogy a mikor a mutató egy óra száma számához ért, a melyben a vendég felébresztendő, a villamos áram kontaktus segítségével működésbe hozatik, mi által a szobában levő eszenyítő addig működik, a míg a vendég azt ki nem kapesolja.

Tűz. Ugy látszik, hogy e rovatonkat állandósítani leszünk kénytelenek Sárospatokra nézve mert nem mulik el hét hogy hol itt, hol ott gyújtást ne eszözölne valami gonosz kéz. Múlt hó 30-án kora reggel Végli Bortalan ügyvéd Kossuth Lajos utcai istállója és kocsiszínje a benne levő kocsikkal együtt esett a tűz martalékává. Szerencse volt a esendes idő és az éjszakai eső, s derék tüzoltóink gyors megjelenése.

Szállítható teglaegető kemezene. A teglaemlék piaci árat igen jelentékenyen befolyásolja az egető kemezene és az építési hely közötti nagy távolság. Tehát rendkívüli vívmánynak tekinthető a Steiu Mór és Mally Condrad budapesti lakosok által feltalált szállítható tegla egető kemezene, mely vizen hajó alakban, vasuton kocsai alakban

bárhová szállítható. A találmány két két hajó vagy kerekre szerelt vasból készült vasszekrényből áll, melynek oldalfalai, fenekeli, és földleli tűzálló, teglával vannak burkolva. A vasfal és tűzálló falazat között asbesből, hamuból vagy hasonló rosz hővezető anyagból álló szigetelő réteg van elhelyezve, mialtal a teglaegetőre alkalmas műtárgyat nyerünk. A két kemezene között ezekkel párhuzamosan menő és derekszögben a partra való füstelvezető csatorna van, mely a parton álló szótszedhető kéményvel van összeköttetésben. A hajó, vagy kocsikemezene fedelétlen a szükséghez képest megfelelő számú fűtőlyukak és esigahajásra berendezett berakónyílások vannak, mely utóbbiakat a nyers anyag be- az égetett padóg kirakótartozatik Szakadatlan működés céljából ezen igazi járművek közlekedési csövekkel vannak ellátva, melyeken keresztül a tűz egyik szekrényből a másikba és viszont vezethető át ugy, hogy a tűz ha az egyik szekrényben balról kezdjük meg az égetést, a hajó jobbra eső végéből a másik szekrény jobbra eső végéig vezetetik be, és ebben visszaég balra a szekrény bal végéig, hol is a tűz ismét az első szekrény balra eső végébe vezetetik át és így tovább — A vizen levő teglaegetőnek a vasuton szállítandó felett az az előnye, hogy előbbinél a hőség az által, hogy a jármű a vizen van, nem oly nagy és e mellett a vizen való szállítás is olcsóbb.

A sárospatoki általános ipartestület f. hó 12-én a Kossuth-kertben nyári mulatságot tart, belépti díj személyenként 1 korona, családjegy 2 korona

Uj találmány biztonsági kengyel — lovasok számára. Nemcsak a kocsza-lovásokon hanem a nyalka hivatászerű lovason is megessik, hogy a ló egynéhány bakugrásra, vagy ágakodásra folytán kipottyanik a nyeregből és — ha lába a kengyvelben megakad — a ló maga után vonszolja a szerencsétlent, mialtal az illetőnek testi baleset, sőt az élete is veszélyeztetve van. Hasonló baleset folytán mult ki nem rég Vilmos királyi herceg is ilyen szerencsétlenségnek elejét veendő már többféle önműködőleg nyíló kengyelt találtak fel, de egyiknek szerkezete nem volt annyira biztos és egyszerű, mint a Sierheman Lipót budapesti kocsimester által szerkesztett kengyelé. Ez a kengyel akként van szerkesztve, hogy ha a lovas leesik és a lába a kengyvelben megakad, ez önműködően kinyílik, mi által a lovas megruhosolása megakadályozva van.

A sárospatoki önkentes tüzoltó-egylet főparancsnoka segédtisztjelöl lapuk fel. szerkesztőjét nevezte ki.

Gyilkos villám. Szedlicsenk, mint levelezőnk írja, mult hó 23-án a villám beütött Polyák János házába s a szobában foglalatokodó leányát agyon-sújtotta s a házat pedig felgyújtotta.

Nyilvános számadás a sárospatoki önkentes tüzoltó-egylet által f. év június hó 7-én rendezett nyári táncmulatságról; összes bevétel: 180 frt 30 kr. összes kiadás 82 frt 14 kr. Tiszta jóvedelem 98 frt 16 kr. melyhez felülfizettek: Phillip Károly 20 frt. Dobozy Papp Ferencz 1 frt, Dr. Finkegy Ferencz 1 frt, Goldblatt Mór 1 frt, Karner János 1 frt, Kussbach Ferencz 1 frt, Kmezo András 50 kr., id. dr. Lengyel Endre 1

ből a gondot, az aggodalmat s tündérfékeket varázsol az elgyötört, megkínzott lélek ele.

Nem aludhatott sokáig. Ez a gazdagos s gond nélkülük jutalma. Ennek kellett a gyárba. Pedig beh szívesen maradt volna otthon. Nem azért, mert tán a munkától buzdogott, hanem lett volna legalább valaki a beteg mellett. De dolgoznia kell. Oh az a gyomor, hatalmasabb tán a szívnél is!

Dolgozott nap nap után. Nem is gondolt a jövőre. A szegény euberek többnyire vakon hisznek a végzetben.

Az asszony egyre sorányabb lett, mindig jobban és jobban köhögött. Esténként emésztő laz látogatta meg, amikor olyan beteges piros színt festett arcára.

Eppen karácsony este volt. András Gergely komoran bojongott az utcákon. Félszemmel bebeszélantott a kivilágított ablakokon. Mindenütt öröm, mindenütt gýgyl a karácsonfa, kiterjesztett karjai ajándékokkal kelvesskednek. Csak az ő fiának nincs, aki vegyen valamit, csak ő nem érzi, milyen szép ünnep is az a karácsony.

Szeretne venni valamit, de miből? Kapott ugyan pénzt a gyárban, de van is azt mire elkötenni.

A kivilágított szobák az örömtől ragyogó arok, még nagyobb sütségséget borítanak lelükre. Menne is haza, de venni is szeretne valamit fiának.

Jó gondolat! Vesz neki egy friss zsemlét. Nem nagy ajándék ugyan, de mégis jobb a semminél. Legalább lesz mit ennie is egyuttal. Megveszi s zsebébe dugja.

Belép a pincsiakátsba. A fiu földre vetette magát, oda az elszórt szalmán nyugvó asszonyra. Elfojtott zokogást, faldokló sirást hallat, miközben görcsösen nyakokat köhint.

— Apám! Nincs már nekem anyám! Mennyi sirás egy kiaszott, ráncos arcú, elsovadt öreg asszonyért. Igen, de neki ez az öreg anyja volt!

András Gergely odatette kezét a szívére. Igaza van, meghalt! Sötéten néz az égre. O ezt nem érdemelte az Istentől.

Nem tudta lehajítani fejét egész éjjel. Hát most asszony nélkül kell élnie! Anya nélkül kell felnőnie azt a vég, a beteges fiút.

Másnap délután egy pár deszkából összeverték egy nyomoru koporsót, beletették a kisenvedeltet s egyezel több lakója lett a temetőnek.

Facsarta szívét a bánat, de azért nem szórt szitkokat az égre. Van még neki fia! Más embernek ennyire sincs. Fáradságtalanul munkálkodott tovább. Most már nem kellett doktorra meg patikára! Lassan összegyűjtött egy kis pénzcskét s rakott a lutriába. Mért ne nyerhetne ő is egyszer. Milyen jó is

lenne, ha nyerne legalább is egy százast, bizony felöltöztetné a fiát. Meg aztán vonne neki tejfeles tejes, fehér kalácsot.

De csak nem akart beöttni a szerencse. Pedig hát mindig megnézte az álmát az egyiptomi álmoskényven s mindig azt a számot tette meg, amit az javasolt. De hát csak majd nyer egyszer. Nem, nem nyert.

Akkor a házmaster lebezdölte arról, hogy a lutriba tegyen, hanem ahelyett vetek ketten egy sorsjegyet, mert hát az drága volna egy embernek. De aztán sokkal többet is ér a lutrinál.

Ez se ütött be. Huztak többször, de ők még sem nyertek. Meg aztán a kis vézna fiu napról napra véznább, sárgább lett. Koronként olyan köhögés lepte meg, hogy szánakozással hallgatta az ember. Különösen reggeleken. Még a pogányt is meghattotta volna állapota.

Ahhoz is doktorot kellett hivatni.

A doktor megint csak a fejét rázogatta, furcsán dörmögött magában, talán azt, hogy ez is nem sokára találkozik az anyjával a paradicsomban. Habozott, megmondja-e vagy se, de még sem mondta meg. Elég lesz neki akkor is megtudni.

A gyermek hangja gyengülni kezdett, arca egészen beosott, szemre alatt fekete köcsök kurika látzott. A nap legnagyobb részében lázas állapotban volt. Közbe-közbe faldokolta köhögött, egészen neki

rt. 50 kr. Nagy Gusztáv 1 frt. ifj. Nemes Ferencz S. A.-Ujhelyi 1 frt. Rónéni Vendel 1 frt. Rohoska József 1 frt. Szakács László 1 frt. Szekerák Kálmán 4 frt 50 kr. Szikszay Mihály Apagy 1 frt. Scheffer Győző 1 frt. Steinfeld Jenő 1 frt. Trstjányky Károly 1 frt 50 kr. Tarczal János 1 frt. Nitz József Nyiregyháza 1 frt. Wollner N 2 frt. Hubay Bertalan 50 kr. Fogadják a nemeszvív adakozók az egyesület nevében is hálás köszönetünk kifejezését. Sárospatak, 1896. június 19-én. A sárospataki önk. bizottság egyet. parancsnoka: Bogay Zsigmond s. k. főparancsnok, Csajka Endre s. k. pénztárnok.

Gyászír. A múlt hó 27-én szünetelt ki Sárospatak város egy drák. közbeülnésnek és tisztelőnek örvendő polgára, *Vilky Bertalan* borbély mester. Temetése 28-án nagy részvét mellett ment végbe. A megboldogult a sárospataki ált. ipartestületnek tagja és egykor előjárósági tagja volt, és az ipartestület felvirágoztatásában tevékeny részt vett. Hosszas szenvedése után legyen édes pihenés! itt maradt kedveseinek küldjön vigaszt a gondviselő.

Gyermek-mulatság. Múlt hó 29-én a sárospataki ev. ref. leányiskola a főiskola kertjében megtartotta a már évek óta divatban levő gyermek mulatságát — annak örmére, hogy egy iskolai évet ismét bevégeztek, még pedig — öszintén mondhatjuk — kitünő eredménnyel. A mulatság fényesen sikerült. Nagyszámú és intelligens közönség gyönyörködött a kedves gyermek-sereg örömeiben. A fényes siker *Pallos Veronka* és *Árway Ilonka* tanítónők érdeme. Pardon! A legfőbb érdem Bálint Dező urat illeti.

Czigány verekedés. Múlt hó 20-án Agydőcön (Zempl. m.) egy cigány had berugott. A zsebe hatása a fiatalabb gárdát táncra perdítette. Azzal azonban nem elégedett meg, hogy csak macsa táncoljon, a vajújt is meg akarta táncoltatni. Ebből erőszakoskodás fejlődött ki. Az erőszakoskodás bieskát rántatott. A bieska egy idősebb cigány nyakának egyik erét metszette el. Ennek eredménye halál lett. A hatóság 21-én jelent meg a helyszínen, megejtette a boncolást, megtartotta a vizsgálatot. A bűnös most várja már büntetését. Az is jellemző ez esetről, hogy a bűnös cigány igen hamar beismerte tettét — korcsosul a cigány nép!

Egyptomi sötétségben kénytelen a sárospataki vasuti indóháztól a városba menő közönség láblábi a világitás páratlan hanyag kezelése mellett. A szép kertet megelőző út közepén elhelyezett lámpa oszlop a sötétségben orrát betörheti bár ki is, mintha ezen oszlop az út szélen nem foglalható el a kedvezőbb elhelyeztetést. de még az oszlop lámpa helye is üres, még lámpát sem tesz ki a város előjárósága, addig a szép kerti fasoros úton levő ámpák világa le volt sárfalva, és oly sötétség szokott lenni a lasorban hogy életveszélyes lehet és kijárni utazi közönségre, a tolvajoknak pedig ezen sötétség biztos menedéket szolgáltat. Ezen kívül a város több helyen az eddig égett lámpák már akár parancsra, akár hanyagságból, nem is gyújtának meg. Kérjük a város előjáróságot sziveskéljék intézkedni a szükséges és pontos éjjeli kivilágitás tekintetében

Az ezredéves kiállítás megtekintésére a honnivali polgári és kereskedelmi iskola növendékei közül eddigleg 32-en jelentkeztek kikre 2 tanáruk fog Budapestben való tartózkodásuk ideje alatt felügyelni.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Petras Józsefet a tokaji járásbírószághoz segéd telegkönyvvezetővé nevezte ki.

A s.-a.-ujhelyi városi kaszinó saját alapítókének gyarapítására, 1896 ik évi július hó 12-ikén, vasárnap a „Torzsásion” zártkörű nyári mulatságot tart. Személyjegy 1 frt. családjegy 2 forint. Kedvezőtlen idő esetén a nyári mulatság július 19-én tartatik meg. Kezdeté délután 3 órakor. Felülvezetésék köszönettel fogadjatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Este tűzijáték.

Tanulmány ut. Zemplénvármegye főispánja f. hó 1-én Tállyára, a szőlőtelepek megtekintésére végezt tanulmányi kirándulást szervezett. A több mint 100 főből álló társaság a dr. Szabó (nyula és Bernáth) Béla szőlőt tekintette meg, mely felett rendkívüli meglepetésüknek adtak kifejezést. Ezután értekezletre vonultak a hivatalos helyiségbe, hol több fontos szőlőügy intézetett el. A kirándulást az aratás után, Tarcalon fogják megismételni.

A sátoralaujhelyi általános ipartestület a hó 5-én, mint már említettük is, zászlószentelési ünnepélyt rendez. A program szerint 1/2 2 órakor közebedet leend. Feltűnőnek találjuk, hogy a közebedet, mely ugyancsak a program szerint *Bock Imre* jó hírnévnek örvendő vendégül kerti helyiségben jeleztetett megtartani, egy tökétebebesi vendéglős által fog kiszolgálatni. Hat nincs Ujhelyben egy arra való vendéglős? Hat az az ipartestület nem azt tűzte zászlójára: partoljuk a hazai ipart s egyesült erővel támogassuk egymást. Az újhelyi vendéglősök hol fizetik adójukat? Az a mas helyre vagyó ipartestület Töketebebesen tartja székhelyét? Azokkal érintkezj? Elnök úr! ismételen kérjük: nem venné Ön zokon, ha a kiltek Tereseből fognak hozatni a vendéglős urak? Előjáró urak! önkötől is kérjük: nem fog Önöknek zokon esni, ha az újhelyi szépszámu vendéglősök minden szükségletet Tereseről szerzendik be. Több méltányosságot s elismerést követelünk, különösen akkor, mikor az ipartestület kebelében úgy sem nagyon békesek az állapotok. A beketlenség úszkét legalább az alkalomra tanácsos lett volna elotolni, nem pedig felélesiten. E szép tett különben megérdemli a jobb érzesű iparosok részéről is a megtorlást.

IRODALOM.

Eleven élet tapasztalható most minden téren. A nagy nemzeti ünnep hullámzásba hozta az egész magyar társadalmat. A nemzetközi világra szóló kongresszusok pedig a művelt külföld figyelmét irányítják reánk. Nemcsak a megérkeznek az európai parlamentek küldöttei is, hanem a magyar fővárosban megtartásuk az interparlamentáris konferenciáit. Ehaz a változatos éthez hozzájárulnak

közben is többször el-elgondolkozott A felügyelő rá is szült, de keveset használt. A Vigasztalón rákzedt inni. Mihelyt csak pénzt kapott, kocsmába vitte s elitta. Ilyenkor mintha enyhült volna fájdalma. Mit is csináljon a szegény ember bujában? gondolta magában. Ugy sincs senkim, akiért fáradjak.

Nappal dolgozott, hogy este innassék.

Egy hideg téli este rákzedt istenigazában inni. Ugy öntötte magába, mint az eltikkadt vándor a forrásvizet.

Mikor már jóformán beszélni sem tudott a sok italtól, a kocsmáros elé esapta minden pénzét s haza tántorgott, alig vett egy-két lélegzetet s elszunnyadt. El bizony, de úgy, hogy több szesz nem kellett neki. Még a szája is nyitva maradt. A boncoló orvos koustálta, hogy meggyult benne a szesz.

Ezalatt a házmeester az ajtót belökte, berohant s még kívülről kiáltotta mintegy magánkivül.

— Gergely szomszéd! Nyertünk a sorsjegyünkkel 40,000 frtot!

— Ennek sem kell már az a sok pénz! De minek is volna neki! Vagy megbolondulna örömeiben, vagy újra meggyulna benne a szesz, morgogá a doktor.

a **váltszti** elemozgalmak, a melok az egész vonalon megkezdettek. Ugy hogy el lehet mondani, hogy a reánk következő időszak eseményekben igazán gazdag és változatos lesz. A napi sajtó munkái most megkezdötték munkásságukat, hogy a nagy közönség érdeklődését minden tekintetben kielégítsék. Különösen a „Magyarország” politikai napilap az, mely jól bendekezt hirszolgálatával igazán nagy munkát végez. Az egész nap egymásra torló eseményeit, az országgyűlés és egyéb tárgyalásokat mind a legkimerítőbben közli és őriási nyomdai berendezéssel aként állítja elő, hogy a **művelt közönség** **reggel már az ország távolabbi részeiben is olvashatja a napnak összes bel- és külföldi eseményeit.** Ez a maga nevében egyedül álli újítás a közönség által teljes elismerésben részesítették, amit igazol a **Magyarországnak** gyors és nagymérvű elterjedése is. De a „Magyarország” tartalmánál fogva is részszól a közönség tetszésére, mert jól értesítősége, élénk és változatos tartalma a művelt közönség igényét a legteljesebb mértékben kielégíti. Vezércikként *Bartha Miklós* írja, kinek ragyogó tolla egyedül áll a magyar irodalomban, *Bartha Miklós*nak a **Magyarországban** megjelenő vezércikkei oly őriási érdeklődést keltenek a közönség soráiban, hogy egy-egy cikke valóságos eseményisámiba megy. A „Magyarország” szerkesztője *Holló Lajos* orsz. képviselő, helyettes szerkesztője *Inczedy László.* A „Magyarország” előfizetési ára: negydekre 3 frt 50 kr, egy hóra 1 frt 20 kr, egész évre 14 frt. Az előfizetési penzek legelőszertűben postautalványval a **kiadóhivatalba** küldendők. (Budapest, Sándor utca 2 szám.)

Uj politikai hetilap. Kulesár Ernő, a ki 12 év óta szerkeszti a „Nemzeti Hirlapot” e lapról megvált s új hetilapot indít „Népezer” címmel. A „Népezer” Ugron (Gábor) pártjának lesz a heti lapja. Előfizetési ára egy évre 4 frt. Mutatványszámokat ingyen küld a „Népezer” kiadóhivatala (Budapest, Práter-utca 44.)

Egy aranyat egy magyar szöert. Arra a pályázatra, melyet Palágyi Menyhért a Jelenkor c. heti szemle hirdetett s melynek célja a nyelvünkben elterjedt idegen szókát magyar kifejezésekkel helyettesíteni 130 pályamű érkezett. A Jelenkor legutóbbi száma közli a részletes bírálati jelentést s számos megdicsért kifejezésen kívül a következő szavakat jutalmazta meg: sablon — *kapta.* (Hosvay Koller Vilmos, Kecskemét); salon — *nagyszav.* (Fülöp Béla, Szécsény); kupló — *sördal.* (Déry Gyula, Budapest); bázár — *végnyott.* (Christophe Ottó, Sopron); panoráma — *ezelátó.* (Béuev József, Kolozsvár); jargon — *fajszólás.* (Dr. Kemény Zoltán, Nagy-Várud); burleszk — *bohókás.* (Garamy János, Budapest); szaggerral — *átanyagall.* (Az előbbi); illuzorius — *delibábos.* (Béuev József, Kolozsvár); triviális — *alpári* (Fáry Imre és Fáry István, Temes ár).

A „Jelenkor” új pályázatot nyit a következő idegen szókák egyenértékű magyar kifejezésekkel való pótlására: konstatal, prejudikál, preedens, incidens, perhorreskal, szubvenció, intervjú, sztrájk, publicista, bojkott, plágium, prognosztikon, program, pavilon, profán, misztikus, opporunus, kombináció, spekuláció, kongresszus, refrén, poant, deitét, konkrét, totalizátor tip, dualismus, realismus, statiatika, korték. Minden pályanyertes szó egy arany jutalomban részesül. A pályázatot augusztus 15-éig a Jelenkor szerkesztőségéhez címezve: Budapest, József-utca 51. küldendők.

Párisi Divat. Magyar divatlapok révén ismeri meg a külföldnek s mindenekelőtt a divat fővárosának, Párisnak izlését és a divat terén való alkotásait, mindig nelhöznek tetszett a magyar közönség előtt, mivel esakhamar észrevették, hogy némely lap vagy nem tudja teljes képét adni a párisi divatvilágnak, vagy csak kevese hozza a képeket, melyek után a közönség indulhat. Viszont ha a magyar hölgyközönség idegen nyelvű lapot járat, itt azzal a hátránnyal áll szemben, hogy annak egész szelleme nem alkalmazkodik a magyarországi viszonyokhoz. Mindkét hátrány el van azonban hárítva, mosta Budapestest megindult a „Párisi Divat” c. hetilap, mely joggal viseli azt a címet is: divat-és családi lap. Főörökve az, hogy olvasóközönségét a hölgyeket mind a divat vagyis a nagyvilági élet, mind a család vagy háztartás körében utmutatásokkal, tanácsokkal lássa el. Hogy a hölgyek a divatban esakugyan a lehető leggyorsabban megismerkedhessenek azzal, a mi Párisban a legújabb, arról a lap ugy gondoskodik, hogy fonykép-felvételek után mutatja be azokat a modell ruhákat, melyeket a párisi Felix, Pournery, Worth, Redfern stb. műtermei alkottak meg. A lap párisi levelezője Mme de

izzadt ilyenkor. Arca közepén kis pir jelent meg, olyan volt, mint a hóra esett verecspp. Ez jellemzi a sorvadásban szenvedő betegeket. Csak ugy köpte a vért, ha köhögés jött rá s ilyenkor, mintegy megkönnyebbülni látszott. Szomorú megkönnyebbülés volt ez.

Egyszer ugy egy délután eszik a fiu a földön. Arca egészen megcsunyult attól a rettenetes kíntól. A lenyugzó nap sugarai átszűrődtek a kis lyukon, mely kis viláosságot volt hivatva szolgáltatni. Kint a zizegő szellő mintegy azt susogta: „Oda lenn már nem fáj semmi!”

Belép András Gergely. Nem kell neki magyarázni, mi történt, örült kinyában megrázta és asztalt, hogy csak ugy rengett belé. Aztán elkezdett irtózatosan káromkodni. A szegény embernek ugyanis, ha nagy a buja imádkozik, ha még a gyobb, káromkodik.

Hanem most már megered a könnye is. Csak esargott mint a záporosd, ha nyárbán rá kezd esni. Alig bírta az oklével szemét törölgetni.

Most hát senke sincs, se fia, se rokona. Olyan idegennek érezte magát ezen a világon, amikor a pap rákzedte a „Circum dederum”-ot. Alig egy-két ember kísérte a koporsót. A világ csak a nagy és fényes temetésekre szeret eljárni.

András Gergely azóta valahogy gyengébbnek érezte testét. Olyan néhezen huzta lábait s munka

Broutelles, londoni tudósítója Warren Ashworth Jessie, külön a lap számára írt levelekben adják hírül a két nagy világméretű dívatudóságot. Az ábrák mellett a társadalmi élet, a háztartás, a nagyvilág minden kérdésére vonatkozó cikkeket foglalnak helyet, továbbá számos kézimunka-ábra. A szépirodalmi melléklet eddig meg nem jelent új illusztrált regényeket közöl s ezzel együtt a lap minden száma három nagy ívet tesz ki. Szabásminta-ívre a szabások rajzait a fentem írt nagyvilág híró szabócégek rajzait adják; sines dívat képei ezek modellejt mutatják be. A lap borítóját részben a szerkesztői posta foglalja el, mert a szerkesztőség ennek révén ép úgy mint a megrendelések, bevásárlások elvégzéséről is segítségére van olvasóközönségének, mely a lapban a két év alatt is fölismerete már azt a közönyt, a mire a művelt magyar hölgyközönségnek eddig is szükség volt.

KÖZGAZDASÁG.

A ribizskebor készítése.

Nemesek a szőlő nedvéből, hanem egréb gyümölcsből is lehet élvezetes, sőt kiváló bort készíteni. Ilyen az *ananaszbor*, melyet a Jörmeny-fokon nagy mennyiségben készítenek, mely az aszús és edes boroknak erezhető versenyt fog csinálni, különösen kedves zamataja és olcsó sága által. Ilyen az *almabor*, mely a szőlőbor nagymérvű s büntetlen utánzása és hamisítása következtében évről évre nagyobb tört hódít; fűde, egészséges italt szolgáltat. A *köszmetebor*, mely még ritka ugyan, de már is több helyen készül. Ujabbban a *ribizskebor készítése* és élvezete kezd mindinkább tört hódítani.

A fillozofia sujtotta vidékek lakói nehezen nélkülözték a savanykás üdítő természetes italt; a szőlőbor surrogatumaival felel gondolkozva, hol meggy, hol ribizske bő termésüket különféle módon borknak készítve, habár nem valami kiváló, de kellemes, egészséges italra tettek szert. Az idő és a próbálgatás évről évre gyakorlatiabbá és éllelmesebbé tette az embereket; most már a ribizskebort emberi élvezetre számos módon felhasználják. Edes vízzel, szik- vagy ásványvízzel vegyítve, a maga természetes valóságában, mint közönséges bor, vagy mint esemékebor; mint borleve, sodó; kizsolt pedig citromsav helyett theában rum nélkül rummal pedig valóságos punes.

Grónában, Galiciában, Észak-Németországban hordószámra készítik a ribizske-bort. Nagy területek ültetettnek be e célra ribizskebokrokkal és mint-hogy a boggyó-gyümölcsök évente bő termést szoktak hozni, elegendőes hozamossal. Galiciában egy quintall — németmáza — ribizske gyümölcsért tíz forintot fizetnek a termék helyen.

Hazánkban, habár kis mennyiségekben, számos helyen készítenek ribizskebort, sokszor azonban a nem jól sikerülés miatt magát a ribizskét okozzuk. En évök óta elég jó sikerrel alkalmazom a ribizskét bor készítésre. Eljárásomat az alábbiakban közlöm.

A számos ribizskefajokból borknak legjobb gyümölcsöt szolgáltatnak a *piros szimiekből*, a franciáorzási *La Fertile*, a hollandi *piros*, a ces-

resznye nagysága. A legelterjedtebb a *versailli* és a legújabb *Fáy-féle amerikai*, melynek kertjeinkben nagy jövője van, rendkívüli bő termése, hosszú furtje, nagy boggyója és bőséges nedve miatt.

A *fehérékből* borknak kiváló a *ceseresznye nagysága*, a hollandi *fehér*, az *imperial blanc*. A *feketék* közül a nagy boggyójú *nápolyi* (Black de Naples) és a *Viktoria*.

A piros színűek adják a bő anyagot, a fehérek ezeknél több cukrot, a feketék növelik a bor testes részét, a pirossal vegyítve, kiváló gránát színt adnak a borknak; legajánlatosabb egy negyed fekete színű háromnegyed pirossal vegyíteni. A feketék rókaize az erjedés által elenyészik.

A ribizskék majd minden talajban erőteljesen nőnek, csak a tulszárz, sivar homokban nem; itt gyorsan pusztulnak, kiszáradnak; a tulndevés talajban pedig elcsenevésznek. Úgy a tulszárzon, mint a tulndevés talajban keveset és rozsgyümölcsöt teremnek.

A jó erőben lévő, homokkal vegyes, agyagos talajban legjobban díszlenek bokor-alakban nevelve, egymástól négy lábnyi távolságban. Nagy arányban keveset teremnek, gyümölcseik apró boggyóknak és későn érnek. A bokrok évenként legalább kétszer megkapalándók és legalább minden harmadik évben nem friss majdnem földé vált, érett trágyával látandók el.

A ribizske boggyó borknak szedve, sem fél-, sem tuleretik ne legyenek, július közepén szedve a legjobb.

Ha kiváló, kellemes, nem fanyar ízű bort kívánunk szütni, akkor a leszedett érett fürtökről a boggyókat leszedendők, ez ugyan nem okvetlenül szükséges, de a bor jobb minőségére befolyással van.

A boggyókat kézzel ritkálva, erős szítván, vagy erre készített rézsolironyu edény felett áttörötnék; a törkölyre egy külön edénybe tesse, annyi tiszta viz öntetik, hogy azt befedje és 18—24 óra múlva kézben vagy más-képp kipréseljük. A piros viz literenként megmérve, a ribizske-nedvhez adjatik a kellő arányban pótolva, tiszta vízzel. Egy liter ribizskenedvhez két liter tiszta víz vegyítetik. A viznek jósága és tisztasága igen nagy befolyással van a bor jóságára és színeire. Szikes, sülétromos, anyagotl zavaros folyó viz nem alkalmas. Ha másképp nem juthatni tiszta vízhez, vagy fel kell forralni és kiűlés után óvatosan a lecsapódott aljrol leszedve a bormedvhez vegyíteni, vagy — ha lehetséges — párolt vizet kell használni.

Ha például 30 liter ribizskenedvből bort készítenek és a törkölyviz 10 liter, ehhez még 50 liter vizet kell adniuk, hogy a 60 liter szükséges hígító folyadék támadjon. 30 liter nedvből tehát 90 liter bort készítenek.

Az ekkéart arányosított folyadék, egy tiszta, minden kellemetlen szagtól ment oly hordóba öntetik, melynek ürtartalma valamivel nagyobb a ribizske-bormust mennyiségénél. Ha a bork új, mosó szodával, forró vízzel jól kiűlendő, hogy a dongák csersava elvonassék.

Ha a legünömabb, agynezvezt likör-bort kívánunk készíteni, a hordóba öntött ribizskeborlénk minden literjére adunk egy-negyed kilogramm porrá tört fehér finom cukrot. Ha azonban gyors elfogyasztásra szánt bort akarnak, két liter folyadékra adunk egy-negyed tört cukrot.

Mint-hogy a ribizskenedv sok savat tartalmaz, tanácsos a legjobb bor készítése, mivel a kifolyt

likörber felében vagy harmadában vízzel hígítva megadja a közönséges hűtő italt, azonban a bőséges cukortartalommal fogva, nagyobb lesz a szesz tartalma is és biztosan ellent áll az esetleges ecetesedéseknek vagy virágosodásnak.

A ribizkemust az első rohamos erjedés előjából lehetőleg 13—17 R. fokú helyiségben tartandó és az erjedést „zártan” kell eszközölni.

A rohamos erjedés két hétig is eltart; a bor továbbra is, kisebb hő mellett egész november haváig is az erjesztő helyiségben, a hidegebb éjszakák beálltával a bor óvatosan meleg pőnébe helyeztetik el és még mindig zártan tartandó. Február végével a kész szinbor szokásos módon tiszta edénybe, vagy üvegekbe lefejtendő, esélytől sörpöhe leszűrendő. **Gievitzky Sándor.**

CSARNOK.

Levél a Balaton mellől.

Vannak önközük között bizonyára sokan t. olvasóim, a kik még nem látták a Balatont, pedig azt hiszem, sokkal fenségesebb, sokkal élvezetesebb a Balatonban fürdeni, mint például az agynezvezt világfürdőkben, a melyekben önközük többé vagy kevésbé mindannyian megfordultak és a melyek részletezését elhagyom, és a melyeket úgy az egészségesekek mint a betegek nagyban pártolnak, de egyről, a magyar tengerről, a Balatonról egész meg is feledkeznek. Pedig mily szép a Balaton! Elragadó, mikor csendes időben, mint a tükör, oly tiszta; elragadó bennünket, mikor egyszer csak el kezd zavarogni, majd kis szél mellett is hullámozni; mily megkapó látvány az imént csendes és kristálytiszta vizet háborogva látni és olyanok fürdeni, mikor a hullámok és tavak nyulások az embert körös-körül. Az ember szinte felelélyül, mikor a fürdést abbahagyja.

Látni lehet, mikor idejűnek még moszsa vidékről is az emberek fáradtan, betegesen és sok esetben felelélyülve és gödgyultan hagyják itt a magyar tengert, hogy viszontlássák egy év múlva.

Nem mondom ezzel azt, hogy Siófok, Balaton-Füred stb. nagyobb fürdőkbe menjenek, hanem azt, hogy ott vannak a kisebb faluk, a melyek előlegelecsők is, mint pl. Balaton-Henyé, Balaton-Keresztúr, Balaton-Berény, Szárszó stb., hol az ember parasztházaknál hetenkint 6—8 frírt kap egy bútorozott szobát és konyhát fával, ha valaki magra akar főzni, azonban minden községben gond van arra is, hogy jól és olcsón lehessen étkezni.

A társaság pedig kirándulásokat matineákat rendez, halászlével és tánczozal mulattatja magát, hetenkint egyszer kétszer, a miut az idő enged. Az igaz, hogy gyógyfürdőkben a szórakozás nagyobb és hogy jobban be vannak rendezve, mint a fentebb említett és nem említett faluk, de én részemről sokkal jobban fürdőzöm a Balaton mellett, hol az ember nincs úgy megszorítva, hol a természet fenséges szépségében jobban tündöklék, hol szabadabban él az ember, mint a városok meljára berendezett fürdőkben, a melyek az igaz, nagyobb kényelmet nyújtanak, miut az igénytelen kis faluk, a melyek előcsézsükkal azt a kis kényelmetlenséget felejtetik az emberrel.

Igen, igen az üdülni vágyók keressék fel a Balatont! **Steinfeld István.**

H i r d e t é s.

Verszegények, lábbadozók, sápkórosok, gyengélkedők, láztalan tüdőbetegek számára legjobb gyógyszer a dr. Kun Zoltán-féle **Vérképző labdac** 1 üveg 60 darab rózsaszínre cukrozott labdaccsal 1 frt 80 kr.

Hurut, tüdővész, hideglelés, malária, Influenza, tüdő- és gégehurut, gyomorhurutban a dr. Kun Zoltán-féle **Hurutellenes labdac** 1 üveg 60 drb. égszínkék cukorral bevont labdac ára 1 frt 80 kr.

Női bajok ellen legjobb szer a dr. Kun Zoltán-féle

Irrigáló por 1 doboz ára 1 frt 20 kr.

Az arcz- és kéz ápolására legjobb kenőcs a dr. Kun Zoltán **Purpurin Crem** 5 nap alatt minden szeplő és máj foltot eltávolít a bőrnek gyönyörű bársony szerű külsőt ad 1 téglly ára 1 frt 20.

Minden eddig megjelent szajvizek fölött legjobb a dr. Kun Zoltán-féle **DENTIPURIN SZÁJVIZ** ellenszere a ragályos torokbajoknak is. 1 üveg ára 60 kr.

Kapható a készítőnél **TRSTYÁNSZKY KÁROLY** gyógyszerésznél Sárospatakon, s minden nagyobb forgalmu gyógyszerertárban. Főraktár: Török József gyógyszerertárban Budapest, Király-utca 12. Dr. Buday Emil gyógyszerésznél Budapest városbáz-tér. Sátoralja-Ujhelyben Wíder Gyula gyógyszerész ural.